

Beslisnota voor het College van B&W

Onderwerp: De aanpak van Rijk van Nijmegen van de implementatie Wijzigingswet Wet gemeenschappelijke regelingen

Voorgesteld besluit

het College van B&W besluit:

1. Kennis te nemen van de aanpak in Rijk van Nijmegen voor de implementatie van de Wijzigingswet Wet gemeenschappelijke regelingen;
2. De raad met bijgaande raadsmededeling over deze aanpak te informeren .

Aanleiding

Met ingang van 1 juli 2022 is de Wet van 15 december 2021 tot wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen en enige andere wetten (hierna : de Wijzigingswet) in werking getreden. De wijzigingen betreffen vooral het versterken van de democratische legitimiteit van gemeenschappelijke regelingen. In het Rijk van Nijmegen trekken de Kring van Griffiers en de Kring van Gemeentesecretarissen samen op om de wijzigingen te implementeren, uiteraard in nauwe samenwerking met de Gemeenschappelijke Regelingen zelf. Dit is een van de actielijnen in het bredere traject dat loopt in het kader van een versterkte samenwerking binnen het Rijk van Nijmegen zoals onlangs in het Kasteel van Wijchen bekrachtigd. Met dit voorstel willen wij u over deze aanpak informeren. Ook stellen we voor om de gemeenteraden te informeren.

Gewenst resultaat

De Wijzigingswet is er op gericht om de democratische legitimiteit van gemeenschappelijke regelingen te versterken. Voorbeelden zijn het recht een zienswijze in te dienen (onder meer bij het treffen van een regeling en bij besluiten), het instellen van een gemeenschappelijke adviescommissie voor raadsleden en afspraken hoe om te gaan met burgerparticipatie. Ook krijgen volksvertegenwoordigers meer invloed op het functioneren van een regeling, bijvoorbeeld via verplichte afspraken over evaluatie van de regeling en de verplichting om afspraken te maken over (financiële) gevolgen van uittreding voor de uittredende deelnemers. Op deze manier bestaat vooraf al duidelijkheid bij alle deelnemers over de (financiële) gevolgen die een eventuele uittreding met zich mee brengt. Daarnaast komen er extra controlebevoegdheden, zoals de mogelijkheid om een gezamenlijke enquête uit te voeren naar het functioneren van de gemeenschappelijke regeling als geheel. Wel moeten alle betrokken raden in meerderheid met deze enquête instemmen.

De Wijzigingswet is op 1 juli 2022 in werking getreden maar voor de meeste wijzigingen geldt dat deze een implementatietermijn hebben van 2 jaar, dus

uiterlijk 1 juli 2024. In de bijlage bij de raadsmededeling treft u een overzicht aan van de ingangsdatum per wijziging.

De invoering van de Wijzigingswet is complex omdat het verschillende bestuursorganen aangaat. De gemeenteraden, de colleges én de gemeenschappelijke regelingen zelf. Daarnaast is er ook sprake van verschillende schalen, zoals het Rijk van Nijmegen (7 gemeenten), de schaal van Veiligheidsregio en de GGD (lees regio Gelderland Zuid = naast RvN ook gemeenten rivierenland, Tiel e.o.), en de 18 gemeenten die samenwerken in de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Dit vraagt om een goede afstemming. In het Rijk van Nijmegen hebben daarom de Kring van Griffiers en de Kring van Gemeentesecretarissen besloten om gezamenlijk een projectplan op te stellen voor de voorbereiding van de implementatie van de Wijzigingswet.

Het wijzigen van gemeenschappelijke regelingen is een bevoegdheid van de colleges en raden. De voorbereiding hiervan kan echter niet zonder de directeuren en dagelijks besturen van de gemeenschappelijke regelingen hierin mee te nemen. Sommige gemeenschappelijke regelingen hebben zelf al een start gemaakt. Wij willen hier gezamenlijk in optrekken. De insteek van het project is vooral gericht op het elkaar versterken door gezamenlijk op te trekken en het proces van de betreffende regelingen gelijktijdig te laten plaatsvinden. Om die reden is er een brief met gelijke strekking als deze mededeling naar de besturen van de gemeenschappelijke regelingen verzonden (zie bijlage 3).

Planning

Grofweg ziet de implementatie van de Wijzigingswet er als volgt uit:

1. Inzichtelijk maken van de keuzes per gemeenschappelijke regeling (tweede helft 2022)
2. Keuzes voorleggen aan de colleges en gemeenteraden (voorjaar 2023) en ophalen wensen bestuurders
3. Wijzigen van de gemeenschappelijke regelingen (tweede helft 2023. eerste helft 2024)

Argumenten

1.1 U bent vertegenwoordigd in de besturen van de gemeenschappelijke regelingen

Het is goed dat u op de hoogte bent omdat u vertegenwoordigd bent in de besturen van de verschillende gemeenschappelijke regelingen. Wij leggen het projectplan ter informatie aan u voor. Op het moment dat er bestuurlijke keuzes moeten worden gemaakt, worden deze eerst opiniërend aan u voorgelegd en vervolgens ter besluitvorming.

2.2 De gemeenteraden zijn nauw betrokken

Gemeenteraden moeten op de hoogte worden gehouden van wat er regionaal speelt rondom gemeenschappelijke regelingen. Bovendien verandert de rol van de gemeenteraden door deze Wijzigingswet, zoals u hiervoor heeft kunnen lezen. Bij de college-ontmoetingen in Rijk van Nijmegen wordt het meenemen van de raden steeds benoemd als belangrijk onderwerp / actiepoint. Overigens worden de raadsleden ook geïnformeerd over de implementatie van de Wijzigingswet tijdens de bijeenkomst over de Kaderbrieven op 12 december 2022. Deze bijeenkomst wordt door de griffiers van het Rijk van Nijmegen

Openbaar

Zaaknummer: 91887

georganiseerd voor de gemeenteraden. Door de informatienota over de implementatie nu en de bijeenkomst in december, kunnen de vervolgmomenten in dit proces gemakkelijk 'landen' bij de raden.

Tegenargumenten en risico's

1.1 Zijn de gemeenten wel aan zet?

Bij de start van dit project hebben wij gemerkt dat een aantal gemeenschappelijke regelingen zelf al een start hebben gemaakt met de implementatie. Omdat het specifiek gaat over het vergroten van de democratische legitimiteit vinden wij dat vooral de gemeenten zelf aan zet zijn en niet in eerste instantie de besturen van de gemeenschappelijke regelingen. Ook is het efficiënter om de wijzigingen in de verschillende gemeenschappelijke regelingen zoveel mogelijk gelijktijdig naar de colleges en de raden te brengen. De projectgroep en de stuurgroep zetten daarom in op goed overleg en afstemming met de verschillende gemeenschappelijke regelingen.

Financiële gevolgen

N.v.t.

Communicatie

N.v.t.

Inwonersparticipatie

N.v.t.

Uitvoering of Vervolgstappen

1. Communicatie naar de gemeenteraden in het Rijk van Nijmegen en de besturen van gemeenschappelijke regelingen die in het projectplan zijn genoemd. Dit zijn: Groene Metropoolregio, VRGZ, GGD Gelderland-Zuid, ODRN, MARN, BVO DRAN, MGR, TVAN en Park Lingezen. Deze brief wordt alleen verzonden aan de gemeenschappelijke regelingen met een openbaar lichaam (dus de "klassieke" gemeenschappelijke regelingen en de bedrijfsvoeringsorganisaties). De centrumregelingen zoals Munitax en het IBO, zijn niet betrokken, omdat de wetswijziging voor deze regelingen minder (vergaande) consequenties heeft. Daarnaast is ook niet de samenwerking met Duitsland betrokken.
2. Op 6 oktober 2022 spreken de griffiers van het Rijk van Nijmegen met directeurs van de verschillende gemeenschappelijke regelingen ter voorbereiding van begrotingsproces in 2023. Tijdens deze bespreking wordt ook aandacht gevraagd voor het project.

Geheimhouding:

Niet van toepassing

Voorstel Advies

N.v.t.